

Resumo

Unidade 12

- Literatura e cine

O cine = invención que despertou moito interese que pasou a converterse en atracción de feira, despois en espectáculo e hoxe en arte (a chamada sétima arte).

O cine e a literatura teñen un obxectivo común: contar historias. Un dos seus elementos básicos é o mesmo: a palabra.

Hoxe en día existen moitos medios a través dos cales se pode obter coñecemento e aprendizaxe, e mesmo encher os momentos de lecer (internet, radio, televisión, literatura, etc.). Esta ampla diversidade pode provocar unha tendencia desfavorable para os medios literarios en tanto que se observa un predominio dos medios audiovisuais nas horas de lecer sobre os primeiros. Debemos pensar que todos os medios de lecer e aprendizaxe deben saber complementarse posto que o acceso a todos eles por igual é cada día máis necesario para o noso desenvolvemento cultural.

Algunhas adaptacións:

The Kiss (1896), de Raff e Gommon, ou a serie *Fantomas* (1911), de Louis Feuillade, que adaptou personaxes, escenas e temas propios do melodrama e do folletín.

O mago de Oz (1939), Dir. Victor Fleming. EE.UU. Un dos clásicos do cine musical americano, considerada obra de culto, baseada na obra *O marabilloso mago de Oz*, de L. Frank Baum.

Un tranvía chamado desexo (1951), Dir. Elia Kazan. EE.UU. Baseada na obra teatral de Tennessee Williams, da que tamén podemos atopar moitas outras adaptacións cinematográficas.

20.000 leguas de viaxe submarino (1954), Dir. Richard Fleischer. EE.UU. Adaptación dunha das famosas novelas de Julio Verne, das que podemos atopar moitas outros filmes.

O camiño (1964), Dir. Ana Mariscal. España. Baseada na novela de Miguel Delibes, Cántanos a vida cotiá duns rapaces no mundo rural.

- Diferenzas e similitudes entre cine e literatura

- A literatura baséase na escrita
- O cine baséase nas imaxes e no son
- A linguaxe do cine posúe unha capacidade de síntese excepcional, que non posúe a literatura, pois un filme pode presentar nunha soa secuencia o que unha novela normalmente describiría ou narraría en páxinas enteiras.
- A literatura non ten capacidade para expresar movemento; simplemente significan as accións, os xestos, os movementos, representándoos a través dalgún recurso.
- O cine si presenta a capacidade de expresar movemento, porque o mostra dunha maneira evidente.

- O cine móvese nunha soa dimensión, a temporal. No cine absolutamente todo está presente, mesmo os *flashbacks*, pois aquilo que se nos mostra neles faise sempre tamén en presente, sen outra posibilidade. O que vemos en cada plano ofrécese, inevitablemente, no mesmo tempo en que se enuncia (aínda que se trate de significar un momento pasado, este móstrase en presente).
- A literatura, en cambio, explota os matices psicolóxicos que posúe a linguaxe a través dos modos e tempos verbais.
- Na literatura, a secuencia de palabras pode semellar a secuencia de planos no cine; e a orde no discurso literario pode identificarse co encadeamento de planos no cine.

- Teatro como espectáculo total

As novas tendencias diríxense cara a un teatro concibido como monumental e espectacular, que recolle influencias do circo. As características principais do teatro entendido como espectáculo son as seguintes:

- O teatro concíbese como un xénero complexo, con mensaxe plural;
- precisa espazo e tempos concretos en que situar a acción;
- represéntase ao aire libre;
- non existen unhas barreiras claras entre actores e público, de modo que o espectador para a converterse en personaxe máis;
- as actuacións son vivas e únicas, perecedoiras (nacen, viven e morren);
- non se permite a repetición;
- non se pode prescindir do público.

- A canción moderna, os grandes poetas da canción:

O cantautor = artista que escribe a letra e compón a música das súas cancións, nas que adoita incorporar temáticas sociais, políticas, persoais e filosóficas, aínda que existen cantautores que se centran unicamente nun tema.

Por isto, constitúe un xénero basicamente reivindicativo, que critica as inxustizas sociais, feito que lle valeu durante un tempo a denominación de *canción protesta*.

Como precursores, adóitase sinalar as cancións sindicalistas e partidistas de finais do século XIX. A canción protesta nace na década de 1940 e 1950 e terá unha gran tradición nos países de cultura mediterránea de Europa e na maior parte de América Latina e Estados Unidos. Tivo a súa época dourada nos anos da década de 1970 (ligado aos movementos sociais e políticos que se estaban desenvolvendo no momento, sobre todo en contra do carácter autoritario dalgúns mandatarios). Na década de 1980, este xénero padecerá unha fase de recesión produtiva que rematará a partir da década seguinte, 1990, co forte rexurdimento de autores que revolucionaron a música tradicional de autor.